

DE VLAAMSE MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME,

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Tussentijdse evaluatie en bijsturing van het Vlaams strategisch plan hulp- en dienstverlening aan gedetineerden en geïnterneerden 2020-2025
- Definitieve goedkeuring

Samenvatting

In november 2020 stelde de Vlaams minister van Justitie en Handhaving in samenwerking met de betrokken vakministers het strategisch plan hulp- en dienstverlening aan gedetineerden en geïnterneerden 2020-2025 voor. Het strategisch plan licht toe op welke manier de betrokken beleidsdomeinen inzetten op de verdere uitbouw van de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden in de Vlaamse en Brusselse gevangenissen. Halverwege de looptijd van het plan is het tijd voor een evaluatie en update ervan. Uit de evaluatie blijkt dat 12 acties werden gerealiseerd, 38 nog lopende zijn en 3 zoals gepland nog niet werden gestart. Om te beantwoorden aan de huidige noden en evoluties op vlak van de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden werden bovendien 16 nieuwe acties toegevoegd aan het plan.

1 SITUERING

A. BELEIDSVELD/INHOUDELIJKE STRUCTUUR ELEMENT/BELEIDSDOELSTELLING

Het Vlaams strategisch plan hulp- en dienstverlening aan gedetineerden en geïnterneerden 2020-2025 heeft betrekking op het beleidsveld Justitie en Handhaving binnen het beleidsdomein Kanselarij, Bestuur, Buitenlandse Zaken en Justitie. De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving is bevoegd voor de coördinatie van de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden.

Het strategisch plan is als transversale, horizontale strategische doelstelling een vast onderdeel van de jaarlijkse beleids- en begrotingstoelichting (BBT) van iedere betrokken minister.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

- De Vlaamse Regering keurde op 13/11/2020 het strategisch plan inzake de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden en geïnterneerden 2020-2025 goed;
- De Inspectie van Financiën verleende advies op 04/12/2023;
- Het begrotingsakkoord werd verleend op 14/12/2023.

2 INHOUD

A. SITUERING

De Vlaamse Regering keurde op 13 november 2020 het strategisch plan inzake de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden en geïnterneerden 2020-2025 goed. Het strategisch plan is een horizontaal beleidsplan met vijf overheidsbrede, geïntegreerde transversale doelstellingen, met hieronder 53 acties. Het licht toe op welke manier de betrokken beleidsdomeinen, bovenlokaal, inzetten op de verdere uitbouw van de hulp- en dienstverlening in de gevangenissen. Daarnaast kreeg dit strategisch plan een lokale vertaling in de actieplannen die per gevangenis in Vlaanderen en Brussel worden opgemaakt.

Het decreet van 8 maart 2013 betreffende de organisatie van hulp- en dienstverlening aan gedetineerden bepaalt in artikel 8, derde en vierde lid, dat de Vlaamse Regering de uitvoering van het plan evalueert en zo nodig bijstuurt.

B. EVALUATIE EN BIJSTURING

Na de helft van de uitvoeringstermijn van het strategisch plan is het dus tijd voor een evaluatie. De voorliggende tussentijdse evaluatie van het strategisch plan is gebaseerd op de rapportage van de gemengde commissie die, conform artikel 9 van het decreet van 8 maart 2013, de voortgang van de uitvoering van het strategisch plan opvolgt en advies uitbrengt over de bijsturing ervan.

Wat de vooruitgang van het plan betreft, bleek uit de input van de gemengde commissie dat:

- 12 acties gerealiseerd zijn (acties 5, 7, 15, 18, 22, 23, 28, 31, 37, 39, 45 en 46) (22,6%);
- 38 acties lopende zijn (71,7%), waarvan
  - o 21 acties op schema zoals initieel gepland (acties 6, 8, 10, 12, 13, 14, 19, 21, 25, 26, 27, 30, 30, 34, 38, 40, 41, 44, 47, 49 en 50) (39,6%);
  - o 17 acties later zijn opgestart omwille van bijvoorbeeld corona, context van de gevangenis die hindert of verandert, ... (acties 1, 2, 4, 9, 11, 16, 17, 20, 24, 29, 36, 42, 43, 48, 51, 51 en 53) (32,1%);
- 3 acties zoals gepland nog niet gestart zijn omdat we hiervoor wachten op resultaten uit onderzoek vanuit andere acties (acties 3, 32 en 35) (5,7%).

Van de 38 lopende acties lopen er verschillende, zoals gepland, sowieso nog door tot het einde van de looptijd van het strategisch plan, namelijk 2025.

Verder werd ook op basis van de voorbereiding van de gemengde commissie het strategisch plan geactualiseerd en aangevuld met 16 nieuwe acties om in te spelen op de huidige noden en evoluties op vlak van de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden:

- 1) Actie 14 bis: Dienstverlening detentie: verlenging outreachende acties naar (ex-gedetineerden)
- 2) Actie 23 bis: Monitoring uitbreiding werking forensische teams centra geestelijke gezondheidszorg
- 3) Actie 37 bis: Forensisch behandelaanbod op een aparte unit voor zedendelinquenten
- 4) Actie 37 ter: Zedenconsulent voor hoog-risico zedendelinquenten
- 5) Actie 37 quater: Dialooggroepen rond seksueel geweld
- 6) Actie 43 bis: Consulent re-integratie voor daders met een risicoprofiel in samenwerking met een lokaal bestuur
- 7) Actie 51 i: Netwerken voor re-integratie
- 8) Actie 51 ii: Een duurzame(re) re-integratie en activering van (ex-) gedetineerden
- 9) Actie 51 iii: Een nieuwe visie op detentie
- 10) Actie 51 iv: De rol van Vlaanderen in detentiehuisen
- 11) Actie 51 v: Radarnetwerk voor aanpak in detentie en aansluitend re-integratieplan
- 12) Actie 51 vi: Activerende netwerkorganisaties
- 13) Actie 51 vii: Lokale Afstemming van het netwerk rond een individueel dossier
- 14) Actie 51 bis: Centrale aansturing van de organisatieondersteuning
- 15) Actie 53 bis: Samenwerking tussen reguliere hulp- en dienstverlening en drughulpverlening binnen de hervorming penitentiaire gezondheidszorg
- 16) Actie 53 ter: Geletterdheid van gedetineerden en taalbeleid

3 BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

De voorliggende tussentijdse evaluatie en bijsturing van het Vlaams strategisch plan hulp- en dienstverlening aan gedetineerden en geïnterneerden 2020-2025 creëert een referentiekader waarbinnen de Vlaamse Regering zal werken. De acties opgenomen in het bijgestuurde strategisch plan worden uitgevoerd binnen de bestaande regelgeving, het beleid en de middelen in de begroting van de betrokken beleidsdomeinen. Het merendeel van de acties zijn al lopende en ook reeds budgettair goedgekeurd. Bij de uitvoering worden de acties door de inhoudelijk bevoegde ministers waar nog vereist afzonderlijk ter goedkeuring voorgelegd aan de desbetreffende Inspecteur van Financiën en desgevallend aan de minister van Begroting. Elke beslissing die nadien genomen wordt in uitvoering van de concrete acties zal het voorontwerp uitmaken van de gebruikelijke procedures, dit zal ook gebeuren voor elk van de nieuwe acties opgenomen in de bijsturing van het strategisch plan.

De Inspectie van Financiën verstrekke advies op 04/12/2023.

Het begrotingsakkoord werd verleend op 14/12/2023.

B. ESR-TOETS

Niet van toepassing.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

De goedkeuring van de tussentijdse evaluatie en bijsturing van het strategisch plan hulp- en dienstverlening aan gedetineerden en geïnterneerden 2020-2025 heeft geen weerslag op het personeelsbestand en de personeelsbudgetten.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Bij een aantal strategische doelstellingen en de acties die hieraan gekoppeld worden, worden in dit strategisch plan de lokale besturen uitgenodigd om mee te werken aan de uitvoering ervan. Dit zal steeds gebeuren in partnerschap en geen aanleiding geven tot extra administratieve verplichtingen. De kosten (o.a. extra personeelsinzet) die hier mogelijk uit voortvloeien, zullen dan ook het resultaat zijn van eigen beleidskeuzes.

4 VERDER TRAJECT

Na de goedkeuring van het tussentijds evaluatierapport en het bijgestuurde strategisch plan wordt de documenten, zoals voorzien in het decreet van 8 maart 2013, bezorgd aan het Vlaams Parlement.

De gemengde commissie staat in om het bijgestuurde strategisch plan verder op te volgen en uit te voeren in samenwerking met de lokale beleidsteams in de Vlaamse en Brusselse gevangenissen. Daarnaast zal via jaarlijkse rapportage door de vakministers in het kader van de beleids- en begrotingstoelichting, een update bezorgd worden aan de Vlaamse Regering over de voortgang van de doelstellingen en acties uit het strategisch plan.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar goedkeuring te geven aan het bijgaande ontwerp van tussentijdse evaluatie en bijsturing van het Vlaams strategisch plan hulp- en dienstverlening aan gedetineerden en geïnterneerden 2020-2025.
- 2° de jaarlijkse uitvoering van het plan te laten gebeuren binnen de jaarlijks voorziene begrotingskredieten;
- 3° de Vlaamse minister, bevoegd voor Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme, te gelasten dit plan over te zenden naar het Vlaams Parlement.

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme,

Zuhal DEMIR

Bijlagen:

- Tussentijds evaluatierapport van de gemengde commissie inzake de voortgang van de uitvoering van het strategisch plan hulp- en dienstverlening aan gedetineerden en geïnterneerden 2020-2025;
- Ontwerp van Vlaams Strategisch plan hulp- en dienstverlening aan gedetineerden 2020-2025 bis;
- Rapporteringsfiches per maatregel.
- Advies Inspectie van Financiën van 04/12/2023;
- Begrotingsakkoord van 14/12/202;